



**У Х В А Л А**  
**ДРУГОГО СЕНАТУ**  
**КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

**про закриття конституційного провадження у справі за конституційними скаргами Клименка Олексія Вікторовича, Цимбала Михайла Андрійовича, Мироненка Станіслава Станіславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2015 рік“, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“, абзацу п'ятдесят першого підпункту 5 пункту 63 розділу I Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин“, пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України**

м. К и ї в  
7 жовтня 2020 року  
№ 21-уп(II)/2020

Справа № 3-63/2018(3603/17, 4020/18, 4437/18)

Другий сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Головатого Сергія Петровича – головуючого,  
Городовенка Віктора Валентиновича,  
Касмініна Олександра Володимировича,  
Лемака Василя Васильовича,  
Мойсика Володимира Романовича,  
Первомайського Олега Олексійовича,  
Сліденка Ігоря Дмитровича – доповідача,  
Юровської Галини Валентинівни,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційними скаргами Клименка Олексія Вікторовича, Цимбала Михайла Андрійовича, Мироненка Станіслава Станіславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень пункту 9 розділу „Прикінцеві

положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2015 рік“ від 28 грудня 2014 року № 80–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 5, ст. 37) зі змінами, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ від 25 грудня 2015 року № 928–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 5, ст. 54) зі змінами, абзацу п'ятдесят першого підпункту 5 пункту 63 розділу I Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин“ від 28 грудня 2014 року № 79–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 12, ст. 76), пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Сліденка І.Д. та дослідивши матеріали справи, Другий сенат Конституційного Суду України

#### **у с т а н о в и в:**

1. До Конституційного Суду України звернулися Клименко О.В., Цимбал М.А., Мироненко С.С. з клопотаннями визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), окремі положення пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2015 рік“ від 28 грудня 2014 року № 80–VIII зі змінами (далі – Закон № 80), пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ від 25 грудня 2015 року № 928–VIII зі змінами (далі – Закон № 928), абзацу п'ятдесят першого підпункту 5 пункту 63 розділу I Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин“ від 28 грудня 2014 року № 79–VIII (далі – Закон № 79), пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), за якими норми і положення, зокрема статті 81 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами (далі – Закон № 1697), застосовуються у порядку та розмірах, встановлених

Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування (за Законом № 928 – виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджету Фонду соціального страхування України).

Автори клопотань зазначають, що, обіймаючи посади прокурорів, мали законні очікування на отримання заробітної плати у розмірі, встановленому для прокурорів статтею 81 Закону № 1697, проте оспорюваними положеннями Закону № 80, Закону № 928, Закону № 79 та Кодексу фактично зупинено дію цієї статті.

Клименко О.В., Цимбал М.А., Мироненко С.С. зауважують, що надання оспорюваними положеннями Закону № 80, Закону № 928, Закону № 79 та Кодексу повноважень Кабінету Міністрів України вирішувати своїми актами питання, які мають врегульовуватися лише законами України, а саме визначення порядку та розмірів заробітної плати прокурорів, порушує засади поділу державної влади в Україні на законодавчу, виконавчу та судову, не відповідає принципу юридичної визначеності як елементу принципу верховенства права та гарантіям незалежності прокурорів, а також створює загрозу для функціонування системи прокуратури в цілому.

Автори клопотань вважають, що застосовані в остаточних судових рішеннях у їх справах оспорювані положення Закону № 80, Закону № 928, Закону № 79 та Кодексу суперечать положенням статей 8, 9, 21, 22, 41, 43, 48, 64, 85, 95 Конституції України.

2. Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 26 квітня 2018 року відкрила конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Клименка О.В. щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 80, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 928, пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу.

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 30 серпня 2018 року відкрила конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Цимбала М.А. щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень абзацу п'ятдесят першого підпункту 5 пункту 63 розділу I Закону № 79, пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 80, пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу.

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 28 вересня 2018 року відкрила конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Мироненка С.С. щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзацу третього пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 80, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 928.

Перший сенат Конституційного Суду України Ухвалою від 6 листопада 2019 року № 21-уп(І)/2019 об'єднав конституційні провадження у справах за конституційними скаргами Клименка О.В., Цимбала М.А. щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 80, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 928, пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу, окремих положень абзацу п'ятдесят першого підпункту 5 пункту 63 розділу I Закону № 79 в одне конституційне провадження у справі.

Велика палата Конституційного Суду України Ухвалою від 19 листопада 2019 року № 11-уп/2019 об'єднала конституційні провадження у справі за конституційними скаргами Клименка Олексія Вікторовича, Цимбала Михайла Андрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 80, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 928, пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу, окремих положень абзацу п'ятдесят першого підпункту 5 пункту 63 розділу I Закону № 79 та у справі за конституційною скаргою Мироненка Станіслава Станіславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень

абзацу третього пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 80, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону № 928 в одне конституційне провадження у справі.

3. Згідно з Законом України „Про Конституційний Суд України“ сенат Конституційного Суду України закриває конституційне провадження у справі, якщо під час пленарного засідання будуть виявлені підстави для цього (частина четверта статті 63); за статтею 62 цього закону такими підставами є втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України; наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги (пункти 5, 6 статті 62).

3.1. Конституційний Суд України 26 березня 2020 року ухвалив Рішення № 6-р/2020, у якому визнав таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), окреме положення пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Кодексу у частині, яка передбачала, що норми і положення статті 81 Закону № 1697 щодо заробітної плати прокурорів застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Проаналізувавши конституційні скарги, Другий сенат Конституційного Суду України дійшов висновку, що оскільки оспорювані положення Закону № 80, Закону № 928, Закону № 79 та Кодексу регулюють питання щодо заробітної плати прокурорів, то це є підставою для закриття цієї справи згідно з пунктом 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

3.2. Відповідно до частини першої статті 96 Конституції України Державний бюджет України затверджується щорічно Верховною Радою

України на період з 1 січня по 31 грудня, а за особливих обставин – на інший період. Згідно з юридичною позицією Конституційного Суду України „положення закону про Державний бюджет України на певний період, які передбачають бюджетні призначення, втрачають чинність після закінчення бюджетного періоду, крім випадків, визначених Бюджетним кодексом України“ (Ухвала Конституційного Суду України від 10 березня 2017 року № 3-уп/2017, Ухвала Великої палати Конституційного Суду України від 11 квітня 2019 року № 2-уп/2019).

Оскільки Закон № 80 та Закон № 928 втратили чинність після закінчення бюджетного періоду, то наведене є підставою для закриття цієї справи згідно з пунктом 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

4. Другий сенат Конституційного Суду України, закриваючи конституційне провадження у справі, звертає увагу на те, що у процесі скорочення розміру заробітної плати прокурорів, зумовленого економічною кризою, належна увага має приділятися тому, чи залишається оплата праці прокурорів співмірною гідності їх професії та відповідальності. Якщо таке скорочення не відповідає вимозі щодо належної винагороди, порушується сутність гарантії стабільності умов оплати праці прокурорів до того рівня, що основна мета, на досягнення якої спрямована ця гарантія, тобто належне, кваліфіковане та неупереджене здійснення професійних обов’язків, ставиться під загрозу та навіть створює небезпеку корупції.

Право на оплату праці є невід’ємною частиною права власності кожного, у тому числі державних службовців, відповідні вимоги особливо важливі для прокуратури з огляду на близькість та доповнюючу природу завдань суддів і прокурорів, що передбачають аналогічні вимоги та гарантії стосовно статусу, умов роботи та заробітної плати.

Розмір заробітної плати прокурорів має визначатись законом, деполітизуючи рівень оплати їх праці для посилення неупередженості прокурорів.

Законодавець поставив розмір заробітної плати прокурорів у залежність від рішення щодо розподілу фінансових ресурсів, яке щорічно приймає законодавча та виконавча влада. Такі умови роблять розмір заробітної плати прокурорів залежним від розсуду тих, хто приймає таке рішення, що може завдати шкоди незалежності прокуратури.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151<sup>1</sup>, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 36, 55, 62, 63, 86, 92 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 48, § 55 Регламенту Конституційного Суду України Другий сенат Конституційного Суду України

#### **у х в а л и в:**

1. Закрити конституційне провадження у справі за конституційними скаргами Клименка Олексія Вікторовича, Цимбала Михайла Андрійовича, Мироненка Станіслава Станіславовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень:

– пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2015 рік“ від 28 грудня 2014 року № 80–VIII зі змінами, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ від 25 грудня 2015 року № 928–VIII зі змінами на підставі пункту 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України;

– пункту 9 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2015 рік“ від 28 грудня 2014 року № 80–VIII зі змінами, пункту 11 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ від 25 грудня 2015 року № 928–VIII зі змінами, абзацу п’ятдесят першого підпункту 5 пункту 63 розділу I Закону

України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин“ від 28 грудня 2014 року № 79–VIII, пункту 26 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення“ Бюджетного кодексу України у частині, яка передбачала, що норми і положення статті 81 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов’язкового державного соціального страхування на підставі пункту 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

2. Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

